

Kinh Phật thuyết Vô lượng thọ: Thế trước ác khổ (Phần cuối)

ISSN: 2734-9195 09:10 10/01/2025

Nếu chúng sinh nào tin rõ Phật pháp, cho đến tự quán chiếu trí tuệ, đoạn trừ nghi hoặc, gieo các thiện căn làm các công đức, chí tâm hồi hướng, sẽ được thân tướng quang minh, công đức trí huệ thành tựu viên mãn như các bậc đại Bồ tát.

1. Thế trước ác khổ

Mười phương thế giới của chư Phật thiện nhiều ác ít rất dễ khai hóa. Chỉ có thế gian năm ác trước này rất là cực khổ. Phật tới để giáo hóa quần sinh bỏ năm điều dữ, dứt năm sự thống khổ, lìa năm sự thiêu đốt, điều phục tâm ý khiến làm năm điều lành, phước đức được thành tựu.

Ảnh minh họa thiết kế bởi AI - Tạp chí Nghiên cứu Phật học

Những gì là thế gian năm ác trước?

Điều thứ nhất: Các loài chúng sinh ở thế gian thích làm điều ác, mạnh hiếp yếu, chèn ép nhau, tàn sát tổn hại ăn nuốt lẫn nhau, không biết làm lành để chịu hậu quả, nên có kẻ cùng khổ, cô độc, cam điếc đui ngọng, si ác ngông cuồng là do đời trước không tin đạo đức, không chịu làm lành.

Điều thứ hai: Nhân loại thế gian không theo pháp luật, hoang dâm thái quá mặc tình phóng túng, trên thì không minh, tại vị không chính, hãm hại oan uổng, tổn hại trung lương, tâm miệng khác biệt, mưu toan nhiều bề, trong ngoài đối trá, giận dữ ngu si, muốn lợi về mình, tham lam không chán, lợi hại được thua, oán giận thành thù, tan nhà mất mạng, không xét trước sau, giàu có keo kiệt không chịu bố thí, chất chứa cho đầy, nhọc tâm khổ thân, đến khi mạng chung không đem được gì, thiện ác họa phúc tùy nghiệp thọ sinh, hoặc sinh vào nơi sung sướng hay vào chốn khổ độc.

Thấy người làm lành lại còn huỷ báng không chịu học theo. Nhiều kẻ trộm cắp, rình đoạt của người, tiêu phá hết rồi lại đi tìm nữa. Chết đọa vào ba đường ác chịu vô lượng khổ, xoay vần nhiều kiếp rất khó ra khỏi, đau khổ vô cùng.

Điều thứ ba: Thọ mạng chúng sinh chẳng được là bao. Kẻ bất lương, tâm không chính đính, ôm lòng tà ác, luôn nghĩ dâm dục, phiền não ngập tràn, thái độ tà ngụy buông lung, hao tổn tài sản, làm điều phi pháp, ai cầu xin gì cũng không chấp thuận, lại còn tự bề kết đảng, hung binh gây chiến đánh, cướp giết hại, chiếm đoạt bức hiếp chu cấp cho vợ con, no thân hưởng lạc, khiến người chán ghét, lo lắng khổ cực, tạo nhiều tội ác, chết vào tam đồ chịu vô lượng khổ, qua lại nhiều kiếp, khó được giải thoát, khổ đau khôn xiết.

Điều thứ tư: Người ta ở đời không chịu tu thiện, nói dối, nói lời hung dữ, nói dâm thọc, nói thêu dệt, ganh ghét người lành, hãm hại người hiền, bất hiếu với cha mẹ, khinh mạn sư trưởng, chẳng thành tín với bằng hữu, tự cao tự đại, cho mình có lý, cậy mình giỏi giang, lấn hiếp mọi người mong người kính nể, không biết hổ thẹn, ôm lòng kiêu mạn, khó thể giáo hóa.

Điều thứ năm: Người đời phóng túng lười biếng không chịu làm lành, tu sửa thân tâm; cha mẹ khuyên bảo, ngang trái chống đối như là oan gia, phụ bạc ân nghĩa không chút báo đáp, phóng túng lêu lổng, rượu chè xa hoa, đần độn bướng bỉnh, chẳng chút lễ nghĩa, không thể can gián, giao tiếp lục thân quyến thuộc không chút ân tình.

Loại chúng sinh không nhớ ơn cha mẹ, không đoái nghĩa thầy trò bằng hữu, chỉ lo cho tự thân, không được một điều lành, không tin Phật pháp, không tin sinh tử thiện ác, muốn hại hiền nhân, phá hoại Phật pháp, ngu si mộng muội tự cho thông minh, không biết từ đâu sinh đến, chết sẽ đi về đâu, bất nhân bất thuận

lại muốn trường thọ.

Thương xót khuyên bảo lại không chịu nghe, khô hơi khản tiếng cũng thành vô ích. Tâm ý cố chấp không chịu thấu hiểu. Mạng chung cận kề hối tiếc đã không tu thiện, đến khi nhắm mắt ăn năn hối hận sao còn kịp nữa.

Trong vũ trụ, thiện ác báo ứng họa phúc đành rành, thân tự chịu lấy không ai thay được. Người thiện làm lành thì từ cảnh sướng đến cõi sướng, từ sáng vào sáng. Người ác làm ác từ cảnh khổ vào cõi khổ, từ tối vào chỗ tối. Người đời tạo ác như thế, nên tự nhiên có ba đường ác, chịu vô lượng khổ, xoay vần nhiều kiếp không có hạn kỳ ra khỏi, khó được giải thoát, đau đớn không thể nói được.

Do vậy nên có ngũ ác, ngũ thống, ngũ thiêu, như lò lửa lớn thiêu đốt thân người. Nếu tự nhất tâm giữ ý, đoạn thân chính niệm, ngôn hành tương xứng, chí tâm làm lành không làm việc ác, thì được độ thoát, đầy đủ phúc đức được trường thọ đến đạo Bồ đề. Đây là năm điều đại thiện.

2. Phẩm khuyên

Ngũ ác, ngũ thống, ngũ thiêu đó chuyển tiếp cho nhau, nếu phạm tội tất phải vào ác đạo, hiện đời sẽ bị bệnh hoạn tai ương, mạng chung đọa vào ba đường ác, tự bị thiêu đốt, cùng kết oán thù tàn hại lẫn nhau. Tạo một tội nhỏ lẫn thành to lớn, do tham đắm tài sắc không chịu bố thí, muốn khoái lạc bản thân không chịu phản tỉnh, si ám thúc dục tranh lợi về mình, phú quý vinh hoa đương thời vừa ý, không chịu nhẫn nhịn, không chuyên tu thiện, không bao lâu uy thể theo đó tiêu diệt, nghiệp lực an bài báo ứng tự nhiên, dù có lo lắng hoảng hốt cũng phải vào ba ác đạo, xưa nay như vậy.

Chúng sinh gặp Phật pháp phải suy nghĩ chín chắn tự ghi nhớ kỹ, trọn đời không được giải đãi. Kính Phật trọng hiền, lương thiện từ bi, cầu thoát ba cõi, dứt sạch gốc sinh tử, lìa hẳn lo sợ thống khổ tam cõi.

Thế nào gọi là hành thiện bậc nhất?

Phải tự tịnh tâm chính thân, tai mắt mũi miệng đều phải đoạn chính, thân tâm thanh tịnh cùng thiện tương ưng, đừng theo thị dục, không phạm điều ác, ngôn sắc hòa diệu, thân hành chuyên cần, hành vi cử chỉ bình tĩnh từ tốn, vội vàng hấp tấp không suy xét chính chắn sẽ hư hỏng hối hận về sau, uổng phí một đời.

Nếu đã trồng căn lành, phải tiếp tục tinh tấn, nhẫn nhục, đừng phạm cấm giới, từ tâm chuyên nhất, thanh tịnh trai giới. Thân bằng quyến thuộc bằng hữu phải chỉ bảo lẫn nhau, cùng nhau kiểm điểm, hoà thuận đạo nghĩa, hoan hỷ từ hiếu.

Nếu có sai phạm phải tự hối cải, bỏ ác làm lành, sáng nghe tối sửa, phụng trì kinh giới, gột rửa thân tâm.

3. Lời kết

Nếu chúng sinh nào tin rõ Phật pháp, cho đến tự quán chiếu trí tuệ, đoạn trừ nghi hoặc, gieo các thiện căn làm các công đức, chí tâm hồi hướng, sẽ được thân tướng quang minh, công đức trí huệ thành tựu viên mãn như các bậc đại Bồ tát.

Cư sĩ Phúc Quang tóm lược

Tài liệu tham khảo: Phật thuyết Đại thừa Vô lượng thọ trang nghiêm thanh tịnh bình đẳng giác kinh, Nguyên Hán: Hạ Liên Cư (Hội tập), Việt dịch: HT. Thích Đức Niệm, NXB Tôn giáo, 2019.